

การบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเกษตร
วิสัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2*

The Management of the Information for Schools Administration of
the Schools under the Office of Primary Education Service, Roiet
Area 2

ฐาปนีย์ สมพงษ์ผั่ง

Thapanee Spoonplug

ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี

Teeraphat Thinsandee

กฤตยากร ลดาวัลย์

Krittayakon Ladawan

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University, Thailand.

Email: Spoonplug@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์การทำงาน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้ดูแลระบบสารสนเทศโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเกษตรวิสัย จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ค่า t-test ค่า F-test และวิเคราะห์เพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ LSD

ผลการวิจัยพบว่า

* Received 18 January 2020; Revised 10 April 2020; Accepted 19 May 2020

1. ค่าเฉลี่ยของระดับการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐาน ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวข้องกับครูเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงานโรงเรียนและโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ดูแลระบบสารสนเทศ จำแนกตามตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์การทำงานด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวข้องกับครูเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลโรงเรียน และโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน จำแนกตามอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ดูแลระบบสารสนเทศที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ดูแลระบบสารสนเทศที่มีอายุ 30-45 ปีและ 45 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า 1) ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน โรงเรียนควรจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานที่เน้นความเป็นปัจจุบันของข้อมูล 2) ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวข้องกับครูเรียน โรงเรียนควรจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เช่น ความประพฤติผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน โรงเรียนควรแจ้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบทุกภาคเรียนโดยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต 4) ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน โรงเรียนควรมีสถานที่ เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ 5) ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงานโรงเรียน โรงเรียนควรติดตั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อให้โรงเรียนสามารถส่งข้อมูลข่าวสาร และรายงานผลการดำเนินงานไปยังหน่วยงานต้นสังกัดได้

คำสำคัญ : การบริหาร, ระบบสารสนเทศ, โรงเรียนประถมศึกษา

Abstract

This This research served the purposes: 1) to study the managements of informationfor school administrations of elementary schools under the Office of Primary Education Service, Roi Et Office Area 2, 2) to compare the managements of the information for school administrations in elementary schools under the

preceding office in Roi Et province's Kaset Wisai district with the classification of their different positions, ages and work experiences, 3) to examine their suggestions for enhancing the managements of information systems for administrations of elementary schools under the same office. The sampling groups were elementary school administrators and teachers responsible for information systems of their schools, numbering 118 individuals. The research tool used for conducting the research was the questionnaire with the content validity of every question between 0.67 and 1.00, and its reliability at 0.91. Data were analyzed with the computer software package to find out frequencies, percentages, arithmetic means, and standard deviations. Differences in arithmetic means were tested with t-tests and F-tests, and differences in each pair of arithmetic means analyzed with the method of LSD (Less Significant Difference).

The research results were found as follows;

1 . The levels of arithmetic means used in elementary school administrators 'and teachers' managements of the information for the administrations of elementary schools under the aforesaid office have had their comprehensive means in five aspects of information for: i) schools' basic systems, ii) learners, iii) academic affairs administrations, iv) school administrations, and v) reports of their performances. And the overall level.

2. Comparative results of the levels used in their managements of information for school administrations of the same elementary schools under it have been found that their different positions, ages and work experiences show no comprehensive differences in the managements in all five aspects. In contrast to the classification of their different ages, they have found significant differences in managements, with the statistical significance level at .05. With their different ages, arithmetic means of elementary school administrators and teachers aged not over 30 years are higher than those aged from 30 to 45 years and over 45 years, with the statistical significance level at .05.

3. Results of studying elementary school administrators 'and teachers' suggestions have been found advising of enhancing their managements of the information for administrations of their elementary schools under the office mentioned above. Suggestions are that their schools ought to: 1) have basic data

kept by putting the emphasis on fresh data in the aspect of information for schools' basic systems,2) keep learner's information stored as an individual for their behaviors learning achievements in the aspect of information for learners, 3) inform learners' guardians of their learning achievements every semester through the internet networks in the aspect of information for academic affairs administrations of schools, 4) have new tools and state-of-the-art technologies provided for the management systems in the aspect of information for school administrations,5)have high speed internet networks installed in the aspect of information for reports of their performances. To do so, responsible personnel can once send considerable amounts of information and reports of their performances to the higher offices they belong to.

Keyword: The Managements of Information for School administration, Elementary Schools

บทนำ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญต่อวิถีชีวิตและสังคมของมนุษย์เทคโนโลยีสารสนเทศได้สร้างการเปลี่ยนแปลงและโอกาสให้แก่องค์กรเช่น เปลี่ยนโครงสร้างความสัมพันธ์และการแข่งขันในอุตสาหกรรม ปรับโครงสร้างการดำเนินงานขององค์กร เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและบริการก่อให้เกิดรูปแบบใหม่ในการติดต่อสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ส่งผลให้ปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานทุกระดับ แต่การดำเนินการเกี่ยวกับระบบสารสนเทศดังกล่าว ยังประสบปัญหาอุปสรรคบางประการที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารและกระบวนการดำเนินการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษา ซึ่งการดำเนินการด้านระบบสารสนเทศในโรงเรียนที่ผ่านมา ในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพนั้น พบว่าปัญหาส่วนใหญ่มีความผิดพลาดด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล การประเมินผลไม่ตรงกับความเป็นจริงและล่าช้า ขาดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้าน ภาระงานมาก ผู้บริหารนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ด้านการบริหารและตัดสินใจไม่มากนักบุคลากรขาดขวัญกำลังใจ ขาดอุปกรณ์ ขาดงบประมาณสนับสนุน มีปัญหาด้านความครอบคลุมไม่ตรงความต้องการ การมีความซ้ำซ้อนและมีปัญหาด้านการเรียกใช้ อีกทั้งระบบสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้โรงเรียนสามารถดำเนินการกิจการบริหารงานการกำหนดนโยบายการวางแผนหรือการตัดสินใจดำเนินการการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนการจัดรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศมีความก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา แผนการศึกษาของชาติ กำหนดให้มีการจัดประสบการณ์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณค่าที่จำเป็นต่อชีวิต มีความสามารถที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต สามารถคิดวิเคราะห์ มีความสามารถด้านเทคโนโลยี มีคุณธรรม รักชาติวัฒนธรรมไทย และ มั่นใจในตัวเอง มีนิสัย ใฝ่รู้ รักการอ่านและการค้นคว้า เป็นคนดีมีคุณธรรม มีทักษะการ ดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ ในส่วน ครูผู้สอนกำหนดให้มีทักษะในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ที่ทันสมัย สำหรับผู้บริหารกำหนดให้เป็นผู้นำในการ เปลี่ยนแปลง ให้โรงเรียนมีการบริหารจัดการที่ดี มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาวิชาการ หลักสูตรนวัตกรรมโรงเรียนเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพผู้ปกครองและชุมชน ให้การยอมรับ เชื่อถือ (นิศารัตน์เชาว์ปรีชา, 2556)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัย เห็นว่าหากได้ศึกษาแนวทางในการบริหารระบบสารสนเทศที่จำเป็น ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จะทำให้สามารถนำผลการวิจัยดังกล่าวไปใช้เป็นฐานข้อมูลสำคัญ ในการ การบริหารระบบสารสนเทศ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และ ของหน่วยงานระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้สามารถบริหารระบบสารสนเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ข้อมูลและสารสนเทศที่มีคุณภาพ สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลสำคัญใน การนำไปใช้เป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจ การวางแผนการบริหารงาน และการพัฒนา งานในด้านต่างๆ ของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอ เกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์การทำงาน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาใน อำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แหล่งข้อมูล

ประชากรที่วิจัยในครั้งนี้ได้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2557 ภาคเรียนที่ 2 รวมทั้งสิ้น 177 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 177 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 รวมทั้งสิ้น 123 ซึ่งได้มาโดยแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตารางของ krejcie and Morgan

วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการสุ่มทำการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนจำนวนประชากร 177 คน พบว่าได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 123 คน

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ประเภทของเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นปรับปรุงจากตัวอย่างการวัดเจตคติที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์เอกสารเทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543 : 128) จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อวัดทัศนคติของ ครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองลักษณะแบบสอบถามมี 2 ตอนดังนี้ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบตามตัวแปรต้น คือ เพศ วัย และสถานะภาพ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาในเชิงนิมิตคือในทางที่ถูกต้อง และเชิงนิเสธคือในทางที่ไม่ถูกต้องซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด รวม จำนวน 40 ข้อ 2.2 องค์ประกอบของเครื่องมือ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
2. ศึกษาการสร้างเครื่องมือแบบวัดเจตคติของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 :105)
3. สร้างแบบสอบถามทัศนคติของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดโดยคำถามทั้งหมดครอบคลุมปัจจัยองค์ประกอบเกี่ยวกับความคิดเห็นของ

ครูผู้สอน 3 ด้านคือ ด้านความเหมาะสมของหลักสูตร ด้านความรู้สึกรู้สึกการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ และด้านแนวโน้มพฤติกรรมการนำไปใช้สอน จำนวน 40 ข้อ

4. นำแบบสอบถามไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม และสมบูรณ์เที่ยงตรง ทั้งในด้านเนื้อหาการใช้ภาษา ตลอดจนความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรงซึ่งผู้เชี่ยวชาญ

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยตรวจสอบอีกครั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะ

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 40 ชุดไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่โรงเรียนเทศบาลวัดสระทองตำบลในเมืองอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน

8. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ตามข้อที่ 7 จำนวน 40 ชุดมาหาคุณภาพโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10.01 และวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) รายข้อโดยใช้สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรวมรายข้อกับคะแนนแต่ละด้าน (Item Total Correlation) จึงคัดเลือกเอาตามที่ต้องการที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.48 ถึง 0.87

9. นำแบบสอบถามจำนวน 40 ข้อ มาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) เลือกเอาแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

10. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

2. แยกแบบสอบถามออกตามตัวแปรที่ศึกษา

3. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ทั้งในด้านความเหมาะสมของหลักสูตร, ด้านความรู้สึกรู้สึก และการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ, และด้านบทบาทแนวโน้มพฤติกรรมการนำไปใช้สอน โดยการนำมาตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อหาระดับความคิดเห็น ตามเกณฑ์ดังนี้

4. นำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อแปลความหมายตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่กำหนดไว้เพื่อประเมิน(บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)

5. เปรียบเทียบทัศนคติที่มี เพศ วัย และสถานะภาพต่างกันโดยใช้ t-test (Independent Samples)

ผลการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 ทุกโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง นำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือที่มหาวิทยาลัยออกให้ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตใส่ซองติดแสตมป์เพื่อให้ส่งคืนมาส่งไปที่โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยตนเองที่โรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างใกล้วัดจำพรรษาครูผู้สอนเมื่อทำเสร็จแล้วได้ส่งคืนทางไปรษณีย์มายังวัดหนองยางที่ผู้วิจัยจำวัดอยู่ตรวจนับแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลและจำแนกเป็นหมวดหมู่ตามความต้องการวิจัยการจัดวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน

จากการวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมาย และความสำคัญของหลักสูตรความรู้เกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ทำให้ทราบความสำคัญ และความจำเป็นที่เราจะต้องศึกษาให้เข้าใจและฝึกการใช้ให้ชำนาญตามหลักการของพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะการศึกษาพุทธวิธีการสอนตามแนวของพระศาสดาได้สอนไว้เป็นแนวทางแล้วนั้น เมื่อมนุษย์ได้รับการพัฒนาย่อมส่งผลถึงการพัฒนาสังคมทั้งในระดับประเทศและระดับสากลความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาจะต้องกำหนดอย่างชัดเจนในแต่ละระดับคือเตรียมเด็กให้พร้อมในทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพจัดบรรยากาศให้เด็กได้คุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมผลการสรุปด้านความเหมาะสมของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก, ด้านความรู้สึกรู้ และการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง, และด้านแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการนำไปสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางผลโดยรวมทุกด้านแล้วอยู่ในระดับมาก, ทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาระหว่างครูผู้สอนเพศชายกับครูผู้สอนเพศหญิงโดยส่วนรวม และรายด้านทุกๆด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยครูผู้สอนเพศชายมีทัศนะน้อยกว่าครูผู้สอนเพศหญิง, ทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาระหว่าง

ครูผู้สอนที่มีสถานภาพโสดกับครูผู้สอนที่มีสถานภาพสมรสโดยส่วนรวม และรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่มีสถานภาพโสดมีทัศนคติ น้อยกว่าครูผู้สอนที่มีสถานภาพสมรส, จากตารางที่ 4-4 พบว่า ทัศนคติของครูผู้สอนเกี่ยวกับ สารการเรียนรู้พระพุทธศาสนาระหว่างครูผู้สอนที่มีอายุระหว่าง 20-40 ปีกับครูผู้สอนที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปโดยส่วนรวม และรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่มีอายุระหว่าง 20-40 ปีมีทัศนคติน้อยกว่าครูผู้สอนที่มี อายุ 41 ปีขึ้นไป

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาทัศนคติของครูผู้สอนเกี่ยวกับสารการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 พบว่าครูผู้สอนเกี่ยวกับสารการเรียนรู้พระพุทธศาสนามี ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากอาจเนื่องมาจากครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เข้าใจในหลักสูตรที่ครูผู้สอนมีความถนัด และมีความชำนาญในการสอนกลุ่ม สารดังกล่าวเพราะในปัจจุบันมีสื่อการเรียนการสอนหลากหลายทั้งที่เป็นสื่อพิมพ์ทั้งใน อินเทอร์เน็ตหาได้โดยง่ายสะดวกสบาย และครูได้มีการพัฒนาอบรมตามเกณฑ์การประเมินของ สำนักงานรับรองมาตรฐานพร้อมการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่กำหนดไว้ กระบวนการศึกษาธิการมีการจัดทำหลักสูตรแกนกลางให้อย่างเป็นระบบครบถ้วนแล้วจัดอบรม บุคลากรตามเกณฑ์มาตรฐานทำให้มีความรู้ความชำนาญในการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องดังนั้น จึงทำให้ครูผู้สอนเกี่ยวกับสารการเรียนรู้พระพุทธศาสนามีทัศนคติที่ถูกต้องมากสอดคล้องกับ วิทยจวน คำศิริพิทักษ์กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีความไม่สอดคล้องกับความรู้ความเข้าใจหรือความเชื่อ (Cognitive Dissonance Theory) ผู้ริเริ่มทฤษฎีนี้คือ Leon stinger และได้เผยแพร่ทฤษฎีนี้ เมื่อประมาณปี ค.ศ. 1957 หลักสำคัญของทฤษฎีนี้คือความรู้ความเข้าใจหรือความเชื่อเกี่ยวกับ เรื่องหนึ่งๆ ที่เรารับรู้ใหม่อาจไม่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับความเชื่อเดิมความไม่สอดคล้องจะ ผลักดันให้บุคคลพยายามหาทางลดหรือหลีกเลี่ยงโดยการเปลี่ยนความเชื่อเปลี่ยนพฤติกรรม ยอมรับข่าวสารและความคิดเห็นใหม่ๆ ผลที่ตามมาคือการเปลี่ยนเจตคติเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ นั้นเอง สอดคล้องกับ (สายพิน ภูผล, 2544: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารตามแนวปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของอาจารย์ ผู้สอนอำเภอปางมะผ้าจังหวัดแม่ฮ่องสอน” ผลการศึกษาพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่วนตัวด้านบุคลิกภาพผู้บริหารควรมีปฏิภาณไหวพริบรับรู้และเข้าใจความสัมพันธ์ต่างๆ ได้ดีมี ความมั่นใจและมีความเป็นตัวของตัวเองสูงส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์ผู้บริหารควรมีพฤติกรรมที่

จริงใจน่าเชื่อถือ และแสดงอหยาศัยไมตรีที่ดีต่อผู้ร่วมงาน และบุคคลอื่นๆด้านคุณธรรมจริยธรรมผู้บริหารควรมีความซื่อสัตย์สุจริตและมีจิตสำนึกใฝ่ดี และด้านความเป็นผู้นำผู้บริหารควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีวิสัยทัศน์

กว้างไกลสำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิชาชีพด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนรวมทั้งงานวิชาการต่างๆเป็นอย่างดีสามารถจัดทำและนำหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนได้อย่างแท้จริง และสนองตอบความต้องการของชุมชนในด้านทักษะ และความสามารถในการบริหารงานผู้บริหารควรมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ปัญหาเพื่อการตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ มีเหตุผล และมีระบบ

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 ระหว่างครูผู้สอนเพศชายกับครูผู้สอนเพศหญิงพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนเพศหญิงได้มีโอกาสเข้าไปสัมผัสใกล้ชิดพระพุทธศาสนาเหมือนครูผู้สอนเพศชายที่ได้มีโอกาสบวชศึกษาพระธรรมวินัยเข้าใจปัญหาในการเรียนการสอนดีกว่าซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (นงลักษณ์ จันทรแสนโรจน์, 2539 : 131-139) ทำการวิจัยปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของครูผู้สอน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาของครูผู้สอน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นผลการวิจัยของครูผู้สอนพระพุทธศาสนาส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงนับถือพุทธศาสนามีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีไม่มีคุณวุฒิทางศาสนาพุทธไม่เคยมีประสบการณ์ในการสอนมาก่อน แต่ได้รับการฝึกอบรมศาสนา มา 1 ครั้งและมีความซาบซึ้งทางพระพุทธศาสนาอีกอย่างเพศหญิงมีความละเอียดลออกว่าเข้าถึงหลักธรรมได้ง่ายกว่ามีความไวต่อการสัมผัสรับรู้พระธรรมได้เร็วสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้ดีสอดคล้องกับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมในเขตอำเภอภูพานจังหวัดสกลนครจำแนกตามการทำงานประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจำแนกตามเพศพบว่าครูที่มีเพศต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในเขตอำเภอภูพานโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ด้านคือด้านการนิเทศภายในและด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 2 ด้านคือด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการจัดการเรียนการสอนส่วนด้านการวัดและการประเมินผลไม่มีความแตกต่าง

3. ผลการเปรียบเทียบทัศนะของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

ในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 ระหว่างครูที่มีสถานภาพโสดกับครูที่มีสถานภาพสมรส พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากความรู้สึกทัศนคติและความเชื่อของบุคคลมีความแตกต่างกันตามสถานภาพที่เปลี่ยนไปครูที่สมรสแล้วมีความรู้ทั้งทางธรรมและทางโลกมารับรู้สัจจะธรรมหลายด้านมีประสบการณ์เข้าใจผู้อื่นได้ตีมองปัญหาได้หลายด้านเข้าใจในสภาพชีวิต และสัจจะธรรมมากขึ้น เพราะการหล่อหลอมทางสังคมซึ่งสถานภาพที่แตกต่างมีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน เนื่องจากการปฏิบัติงานในแต่ละหน้าที่ไม่ได้จำกัดอยู่ที่สถานภาพจะเป็นสถานภาพใดก็สามารถปฏิบัติงานได้เหมือนกันซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (ณงค์ แสงแก้ว, 2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติงานในฝ่ายโยธาสำนักงานเขตกรุงเทพมหานครตามหลักธรรมาภิบาล” พบว่าประสิทธิผลการปฏิบัติงานในฝ่ายโยธาสำนักงานเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานในฝ่ายโยธาสำนักงานเขตกรุงเทพมหานครส่วนปัจจัยด้านสถานภาพการสมรสไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของฝ่ายโยธาสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร

4. ผลการเปรียบเทียบทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ระหว่างครูที่มีอายุระหว่าง 20-40 ปีกับครูที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนมีประสบการณ์ความคิดมากกว่ากันแตกต่างกันตามวัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีสมร พุ่มสะอาด (2534 : 75) ได้สรุปปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในรณรงค์ขยายโอกาสทางการศึกษาของภาคบังคับดังนี้ ผู้บริหาร และครูขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการสอนขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการจัดกิจกรรมต่างๆ ขาดทักษะในการผลิตการพัฒนาและ การใช้สื่อการสอนขาดความรู้ความเข้าใจและ ทักษะในการพัฒนาหลักสูตรขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องระเบียบ และ การปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลครูยังไม่สามารถดำเนินการให้ได้ผลดีในเรื่องการจัดทำระบบข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนครูมีความคิดเห็นที่ไม่ดีต่อการเรียนการสอนครูขาดประสบการณ์ในการทำจุดประสงค์การเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนวิชาชีวะยังไม่ครบวงจรสอดคล้องกับผลงานวิจัยของมัทนา เหลือง นาคทองดี (2534 : 75) ศึกษาเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจในการบริหารองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลของนักธุรกิจไทย” โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมาภิบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารที่มีอายุมากกว่า 40 ปีมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องธรรมาภิบาลมากกว่าผู้บริหารที่มีอายุน้อยกว่า

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกับครูผู้สอนเพื่อให้สามารถ ดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้บริหารควรจัดให้ครูที่มีประสบการณ์ และมีความรู้เกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา ได้สอนตามความถนัดของตนเองถ้าในโรงเรียนไม่มีครูที่จบทางด้านนี้ก็ควรจัดให้มีวิทยากรภายนอก เช่นพระภิกษุสงฆ์มาช่วยอบรมให้

1.3 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูอาจารย์ และนักเรียนได้มีส่วนร่วมในประเพณี ทางศาสนาของชุมชนด้วยเพื่อเป็นการสร้าง และปลูกฝังให้เยาวชนมีความรู้สึก ที่ดีต่อพระพุทธศาสนา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยในลักษณะนี้กับกลุ่มสาระอื่นๆ ด้วยเพื่อเป็นข้อสนเทศให้กับผู้บริหารโรงเรียนในการจัดครูเข้าสอนให้ตรงตามความถนัด และความต้องการ

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับ “ทัศนะของครูผู้สอนต่อสาระการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษา”

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ณรงค์ แสงแก้ว. (2550). ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในฝ่ายโยธาสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ตามหลักธรรมาภิบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- เตือนใจ ฤทธิจักร. (2550). ธรรมาภิบาลในการบริหารสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ตามทัศนะของบุคลากรสถาบันนิติวิทยาศาสตร์กระทรวงยุติธรรม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร

มหาบัณฑิต. สาขาพุทธศาสตร์การพัฒน.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

ธนาธร ตันวิพงษ์ตระกูล. (2547). ความต้องการพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2. ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.